

COLUMN 24 - ALTIJD HETZELFDE

Het is altijd hetzelfde. Dat zullen velen die funerair besmet zijn zeker kunnen beamen. Vertel je aan hen die het licht nog niet hebben gezien, dat je van begraafplaatsen houdt, dan vindt men dat morbide. En ze kijken je aan alsof je van een andere planeet komt. Alsof je niet helemaal goed spoort.

Als je dan uitlegt wat je er zoekt (en vindt) dan komt er een sprankje begrip in hun ogen en ben je al een heel klein beetje minder wereldvreemd.

En als je geluk hebt (en dat komt vaker voor dan je in eerste instantie denkt), dan volgt er een bekenenis: "in het buitenland lopen we ook wel eens een begraafplaats op". Om er dan achter te voegen: "maar in Nederland doen we dat nooit".

Op je vraag "waarom eigenlijk niet" volgt dan een schouderophalen: "weet ik eigenlijk niet". Het is altijd hetzelfde.

Ach, op vakantie durven we meer, toch? Kunnen we wel eens raar doen. We zien die mensen toch nooit meer terug. En lopend op een begraafplaats in de the middle of nowhere ergens in het verre buitenland is de kans dat je je buurman tegen komt wel erg klein.

Hoewel, dat moet je nou toch ook weer niet denken. Ik had eens op mijn werk op een vrijdagmiddag een laatste gesprek met een cliënt voordat ik op vakantie zou gaan. Heerlijk kamperen, even weg van alles, lekker vrij, tentje mee, camping in Rüdeshheim. Stap ik 's morgens uit de gezamenlijk douche, bots ik tegen mijn 'laatste cliënt' aan!

En ik was eens met dochter en vriendin in de sauna. Kom ik daar een man tegen die me vaag bekend voorkwam. En ik hem blijkbaar, want we betrapten elkaar erop dat we allebei nog even omkeren. Zonder kleren aan herken je iemand minder snel. Een half uurtje later kwamen we elkaar weer tegen in de grote buitensauna. Zegt hij: "nou weet ik weer waar ik u van ken, wij hebben vorige week een gesprek gehad in het ziekenhuis over mijn moeder".

Jassus, ja, weer een cliënt, maar die vorige had tenminste nog een badjas aan.

Maar ik dwaal af. Dit heeft niks met funeraire zaken te maken. Voor sommigen is een begraafplaats een gruwel en zal dat ook blijven. Wat zegt dat over hen? Bang voor de dood? Bijgelovig en bang de dood dan dichterbij te halen? Voor hen blijft het morbide, ook al leg ik uit dat ik niets maar dan ook niets heb met wat er onder de grond ligt, maar alleen met wat erop staat.

Maar goed, uiteindelijk zijn er toch weinig mensen die nooit eens een begraafplaats op lopen ook al hebben ze er niks te zoeken. Gewoon uit interesse of nieuwsgierigheid. De emotionele lading is er dan ook niet. Iemand vroeg me eens of ik nou nooit verdrietig werd op al die begraafplaatsen die we bezoeken. Nee, natuurlijk niet. Die emotionele lading is er dan immers niet.

Is die er wel, dan wordt het natuurlijk anders.

Laatst hadden we een lezing in een dorpje bij ons in de buurt. Het jaarlijkse dagje uit met het kerkbestuur. Een lezing over begraafplaatsen en de begraafcultuur in Nederland en daarbuiten. En natuurlijk een bezoekje, een rondleiding over een interessante en goed onderhouden begraafplaats met veel oog voor ons funeraire erfgoed.

Rindert kon zich weer even helemaal uitleven als docent zijnde, voorop lopend, dan de groep om zich heen verzameland om met zijn grafstem op interessante zaken te wijzen. Ook dat is altijd hetzelfde.

De groep hing aan zijn lippen, de mensen werden allengs enthousiaster, namen de tijd om alles uitgebreid te bekijken, kwamen uitleg vragen. En ze waren er als de kippen bij om een grafkapel in te kunnen toen er bij toeval iemand rondliep die er de sleutel van had. Altijd hetzelfde.

Na het bezoek aan de begraafplaats kwam iedereen bedanken en vertellen dat ze het geweldig hadden gevonden en nooit hadden geweten dat er zoveel te zien, te weten en te beleven was op een begraafplaats.

Overbodig om te zeggen dat ook dit altijd hetzelfde is.